

## Oplegnotitie

Deze notitie heeft tot doel;

1. Een goede algemene indruk te geven bij de opgave
2. Een leeswijzer te zijn bij de conceptuele studie
3. Actualisering van het Ruimtelijk PvE

### Conceptuele studie

*Bijlage D: Conceptuele Studie Nauta Hoksbergen (d.d. 20-07-2023)*

Voor aanvang van deze opgave is een conceptuele studie uitgevoerd. Een ruimtelijke verkenning als een spiegel op de voorliggende ambitie en kaders en als inspiratie. De studie is afgerond met twee modellen op basis waarvan de uitgangspunten een herijking hebben gekregen.

De twee modellen moeten niet gezien als formats voor het maken van een ontwerp, als ware er een keuze tussen gemaakt moet worden. De modellen laten eerder het spectrum zien van de thema's, kansen en dilemma's die er in deze opgave te ontdekken zijn. Daaruit zijn een aantal conclusies te destilleren met betrekking tot de stedenbouwkundige setting, de opzet van het gebouw, de opzet van de buitenruimte en de inpassing van het gevraagde programma. Deze onderwerpen komen in de volgende alinea's aan bod.

## De school als onderdeel van de wijk

Het nieuwe IKC komt midden in de nieuwe noordelijke wijk van De Suikerzijde. In de opgave wordt gevraagd hier betekenis aan te geven. De locatie is een prominente plek door de ligging aan het Singelplein en door de positie in de punt van het stedelijke bouwveld. De maatschappelijke rol die het IKC heeft is zichtbaar en draagt bij aan de identiteit van de nieuwe buurt.

### Voordeur

Het voornaamste gezicht van het IKC is aan het Singelplein. Het is open en gastvrij, genereus naar de stad, nadrukkelijk ook in de plint. Het IKC heeft een duidelijke hoofdentree. Dit is meer dan een postadres en het is meer dan alleen één van de toegangen.

Er zijn voorsnog geen specifieke wijkfuncties opgenomen in het programma van het IKC waarmee het gebouw ook buiten schooltijden in gebruik is. Kinderopvang (0 tot 4 jaar) en BSO (4 tot 12 jaar) is doordeweeks én in schoolvakanties geopend.

### Schoolplein

De gebruikers geven er de voorkeur aan dat alle gevraagde buitenruimtes aan elkaar grenzen, met elkaar verbonden zijn. Dat maakt het gebruik flexibel en het bevordert samen spelen en verbinding. Het biedt ook meer uitdaging voor kinderen want als ze meer speelmogelijkheden zien, gaan ze het ook meer gebruiken. Hekken op het plein zijn onwenselijk, met uitzondering van de verplichte afscherming van het kinderopvang plein voor 0 tot 4 jaar. Het schoolplein is openbaar toegankelijk buiten schooltijden voor kinderen in de buurt, het ontwerp moet dit mogelijk maken.

### **Singelplein**

Een verbinding tussen het schoolplein en het Singelplein wordt als grote meerwaarde gezien. Het idee is dat kinderen tijdens schooltijd én naschoolse opvang hier ook kunnen spelen. Uitgangspunt is dat het gevraagde programma voor buitenruimte wel volledig op de eigen kavel wordt ontworpen; spelen op het Singelplein is extra. Op het Singelplein kan geen ruimte geclaimd worden voor gebruik door alleen het IKC. In het vervolgtraject is er de mogelijkheid om samen invulling te geven aan het ontwerp van het Singelplein.

### **Buren**

Het IKC maakt gebruik van de openbare ruimte rondom de plek. De opgave vraagt om hier een passende invulling aan te geven, waarbij verschillende ontwikkelingen in samenhang moeten gezien worden en onderlinge overlast voorkomen moet worden. Verschillende deelontwerpen versterken elkaar en de stedelijke omgeving is veilig en prettig om te zijn.

Het ontwerp van de kavelgrens met de burens is onderdeel van de opgave. Dat kan op meerdere manieren, afhankelijk van het ontwerpvoorstel. Beide ontwerptrajecten lopen in principe gelijk. Het goed oplossen van geluid, uitzicht, inkijk en daglicht spelen daar een rol, waarbij ontwerpers zich steeds bewust moeten zijn van de andere zijde van de grens. De kavelgrens is dezelfde lijn zowel voor de kavel van de school als voor de kavel van de woningen.

De ontwerpende partijen moeten zich hierbij bewust zijn van het feit dat spelende kinderen geluid maken, dat is nou eenmaal zo. De vorm van het gebouw en de inrichting van het plein moeten geen klankkast vormen wat het geluid versterkt maar het geluid juist verstrooien. In afwijking van de VNG richtlijn wordt voor deze opgave een minimale afstand van 10 meter (i.p.v. 30) gevraagd tussen rand schoolplein en de aangrenzende woningen.

## **Het monument van de toekomst**

Het IKC is over 60 jaar nog steeds een markant, toonaangevend, functioneel, flexibel en duurzaam gebouw, passend in haar omgeving. De schoolgebouwen in Groningen van architect Siebe Jan Bouma zijn hierin inspirerend. Gebouwen die worden gekoesterd, die niet worden gesloopt maar waar een tweede bestemming mogelijk is als een school het gebouw verlaat.

### **Beeldkwaliteitsplan**

Er is een algemeen BKP voor 'De Suikerzijde Noordzijde' die ook op de opgave van de school van toepassing is. Het IKC mag hierin een bijzondere positie nemen. Dit is niet specifiek omschreven in het BKP maar onderdeel van de ontwerp-opgave van de architect. Het IKC ontleent z'n identiteit aan herkenbare architectuur in de stedelijke en groene setting van de nieuwe wijk. Het IKC laat zich zien, is representatief en presenteert zich als levendige plek in het hart van de wijk.

### **Hoofdvorm**

Het IKC is in de hoofdvorm in principe minimaal 11 meter hoog, zodat het zich voegt in het stedelijke bouwveld en de wand van het Singelplein waar het gebouw onderdeel van is, waar de woningen 3-4

lagen zijn. Een gebouw in 3 lagen ligt dus voor de hand en nog hoger is toegestaan. Buitenbergingen en andere losse bouwwerken zijn onderdeel van het hoofdvolume, geen losse volumes. Of het is een onderdeel van de ontworpen erfscheiding.

De hoofdvorm van het gebouw en de opzet van de buitenruimte zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden in één ontwerp. Des te compacter het volume, des te kleiner de footprint, des te meer buitenruimte er te realiseren is. Buitenspelen op andere niveaus dan maaiveld is geen noodzaak, geen wens maar ook niet onbespreekbaar. Het heeft alles te maken met het ontwerpvoorstel, van waar in de school welke leeftijdsgroep komt. Bijvoorbeeld, als de jongste kinderen op een verdieping komen is het een kans om de buitenruimte daar ook te maken, een eigen plek waar ze niet omver gelopen worden door de oudere kinderen.

### **Rooilijn**

De kavelgrenzen van de locatie hoeven niet als rooilijn gezien te worden, dit is vrij in het ontwerpvoorstel. Maar de kavelgrens zal in elk geval wel een erfafscheiding moeten zijn die ontworpen is. Wanneer het gebouwvolume niet op de rooilijn staat moet op andere wijze de erfgrans duidelijk zijn waarbij de lijn van de erfgrans niet genegeerd worden. De grens met de openbare ruimte is vormgegeven als één verhaal met het IKC en moet zich in schaal goed verhouden tot het stedelijke bouwveld waar het onderdeel van is.

## **Het onderwijs van de toekomst**

*Dit is een aanvulling op het bijgevoegde Programma van Eisen: Bijlage H: Concept PvE IKC Suikerzijde (d.d. 21-12-2023)*

Het gebouw van het IKC en haar omgeving zal voor de toekomstige gebruikers een plek zijn waar onderwijs en kinderopvang optimaal kunnen functioneren. Op dit moment is er nog geen directie en team voor de op te richten school en ook geen nader omschreven onderwijsvisie. Er is bewust een keuze gemaakt om dit voor de architectenselectie en schetsontwerpfase zo te laten. Op die manier wordt het ontwerpen van een toekomstbestendig IKC op scherp gezet: het gebouw moet meerdere onderwijsconcepten kunnen huisvesten en veranderende inzichten in de loop der jaren kunnen dragen.

De inpassing van het programma in de modellen van de conceptuele studie is gedaan aan de hand van een eerste inventarisatie van de eisen en wensen van de gebruikers. De studie is een ruimtelijke verkenning de mogelijkheden en kansen die in de opgave liggen wat heeft geresulteerd in de uitwerking van twee modellen. Het is niet zo dat de opzet van het ingepaste programma gekoppeld is aan één van de twee uitgewerkte modellen.

Het hierbij gebruikte Programma van Eisen wordt niet aangepast en blijft van kracht, met uitzondering van de hieronder genoemde aanvullingen:

1. Het aantal benodigde groepsruimtes is 16 (i.p.v. 18), twee groepen per leerjaar. Het totale m2 BVO blijft gelijk, dus de invulling van het oppervlak van de 2 groepsruimtes minder zal een

andere bestemming krijgen wat in deze fase nog niet bepaald zal worden. Voorkomen moet worden dat de netto vierkante meters verdwijnen in de bruto-netto verhouding. Met de blik op een toekomstbestendig en flexibel gebouw kan het in het ontwerpvoorstel ingevuld worden.

2. Het aantal genoemde bouwlagen gekoppeld aan de genoemde drie clusters mag worden losgelaten, mits het idee van de clusters in het ontwerp overeind blijven. De ruimtes voor kinderopvang vormen een vierde cluster.
3. De genoemde ordening van programma over de bouwlagen mag ook anders ingevuld worden. De kolom in de ruimtestaat die begane grond of verdieping aangeeft voor de positie van de gevraagde ruimtes, is niet leidend.
4. Van belang bij de inpassing van programma over meerdere verdiepingen is een uitstekende logistiek van routes, lengte van looplijnen en verkeersluwe domeinen. En een goede toegankelijkheid van verschillende leeftijdsgroepen, wat veel meer is dan het toepassen wet- en regelgeving. Het gaat daarnaast ook over verschillende interpretaties van ver en dichtbij. In het ontwerpvoorstel is nagedacht over beleving en schaal van kinderen.
5. Een tribunetrap is geen doel op zich om in het ontwerp op te nemen.
6. Er is geen vraag naar uitbreidingsmogelijkheden. Wel moet het mogelijk zijn om (delen van) het gebouw met een andere functie in te vullen, zoals een toekomstbestendig duurzaam gebouw betaamt.

Groningen  
8 maart 2024